

Hauge: Som allerede af Ordføreren (Martin Hansen) fremførte, er det ikke lykkedes Udvalget at naa til nogen enstemmig Indstilling til det høje Ting. Udvalget, har, som det fremgaar af B.tænkningen og af de suillede Ændringsforslag, delt sig paa vigtige Spørgsmaal. Jeg skal paa nærværende Tidspunkt afholde mig fra at udtale mig videre om det, der i Hovedsagen danner Grundlaget for Uenighed. Jeg vil opsætte mine Bemærkninger derom til tredje Behandling og ved denne Lejlighed væsentlig holde mig til at gøre Rede for de stillede Ændringsforslag, og da navnlig de Ændringsforslag, som Socialdemokratiets Medlemmer i Udvalget har stillet.

Det er rigtigt, som af Ordføreren fremført, at der i Udvalget har været ført Forhandlinger med forskellige paa Bankvæsenets Omraade sagkyndige. Vi har talt med Ledelsen i Nationalbanken, med Direktører for store private Banker i Hovedstaden og med Ledere af betydelige Provsbanker. Vi er ikke blevet synderlig kloge, end vi var i Forvejen overfor det Emne, vi her staar overfor, efter at vi havde talt med de paagældende. — Vi har faaet det bestemte Indtryk, at Opgaven er uhyre vanskelig, og saaledes som Forholdene har formet sig, maatte man være forberedt paa store Vanskeligheder, hvad enten man gik den ene eller den anden Vej. Som et Eksempel paa den Raadvildhed, der endnu var til Stede i Regeringspartierne, efter at de havde været med til at føre Forhandlinger med Repræsentanter for selve Nationalbanken, kan jeg anføre, at Nationalbankdirektørerne bestemt hævdede, at Garantiperioden burde være ikke 7, men 10 Aar, men det konservative Folkeparti har stillet et Ændringsforslag, hvorefter Garantiperioden kun skal være 5 Aar, og dette Ændringsforslag har nu Regeringspartiet tiltraadt.

Socialdemokratiet har stillet Ændringsforslagene under Nr. 2 og Nr. 3. Det første Ændringsforslag omhandler den gamle Aktiekapital, der jo er nedskrevet til 10 pCt. af dens oprindelige Paalydende, nemlig fra 100 Mill. Kr. til 10 Mill. Kr. Den har ifølge de Statutter, der nu gælder for Landmandsbanken, en særegen Stilling bagved Præference-Aktiekapitalen og bagved den nye Reservefond. Det er bestemt i Statutterne, at denne gamle Aktiekapital, der jo ikke eksisterer mere, og som efter vor Overbevisning heller ikke burde være kommen i Betragtning ved Rekonstruktionen i September Maaned 1922, kan opskrives, efterhaanden som Bankens Stilling bedres,

til 70 pCt. af den oprindelige Kapital, altsaa fra kun at være 10 Millioner til at blive 70 Mill. Kr. Det urimelige i dette Forhold vil man let kunne indse, navnlig nu, naar man erindrer, at ikke blot er hele den gamle Aktiekapital og dertil hørende Reserver, saavel de officielle som de skjulte, tabt, men ogsaa en væsentlig Del af den ny tilvejebragte Kapital er borte, og det kan endogsaa forventes, at vi kan staa overfor det Forhold, at hele den ny tilvejebragte Kapital paa 100 Mill. Kr. er borte. Vi har stillet et Ændringsforslag, hvorefter Forholdet skulde blive det, at Resterne af denne gamle Aktiekapital ikke skal have nogen Mulighed for at blive til mere end 10 Mill. Kr. I og for sig kunde vi ønske, at den helt forsvandt, men at rent formelle Grunde er vi nøjedes med at stille Forslag om, at den, naar Tiden dertil er inde, indgaar som Led i den endelige Aktiekapital for Landmandsbanken sammen med de 40 Mill. Kr. som Statens Præference-Aktiekapital udgør, idet vi stiller Forslag om, at medens den øvrige Præference-Aktiekapital kan udtrækkes, skal Statens Præference-Aktiekapital paa 40 Mill. Kr. vedblive at staa som Aktiekapital, og disse 40 Mill. Kr. sammen med de 10 Mill. Kr. bliver saa Bankens endelige Aktiekapital, hvis man en Gang frem i Tiden er i Stand til at føre Banken frem paa en saadan Maade, at man kan konstatere, at den har Værdier til at kunne gøre det, der her er Tale om.

Det andet Ændringsforslag, under Nr. 3, gaar ud paa at skabe større Kontrol med Banken, end Tilfældet er nu. Det er vor Opfattelse, at efter at man har givet en saa udstrakt Satstgaranti, som Tilfældet bliver, hvis Lovforslaget vedtages, maa Staten, Regeringen og Rigsdagen, i højere Grad, end Tilfældet er nu, sikre sig Kontrol med Banken, og vort Ændringsforslag gaar helt igennem ud paa, at en saadan Kontrol bliver mulig. Vi foreslaar, at Bankens Ledelse, som det ogsaa nu er bestemt, udøves af en Direktion og et Bankraad i Forening, men Bankraadet skal bestaa af 9 Medlemmer, ikke som hidtil af indtil 9 Medlemmer, og 4 af disse Medlemmer skal vælges af Rigsdagen efter Reglerne i Grundlovens § 45. 2 Medlemmer skal udnævnes af Handelsministeren, og de skal begge være handelskyndige; de skal være at betragte som Statens Embedsmænd med Ansvar overfor Handelsministeren; de lønnes af Staten paa samme Maade som de øvrige Bankraadsmedlemmer. Vi foreslaar, at for